

Zdjęcie: archiwum

Instytut Onkologii w Warszawie, uroczystie otwarty przed 90 laty w wyniku inspiracji i wsparcia wielkiej uczonej oraz wysiłku i ofiarności społeczeństwa polskiego i amerykańskiego, jest dobrem narodowym. Cały czas pełni wielką misję przeciwdziałania pladze chorób nowotworowych przez łączenie kompleksowej opieki nad chorymi – według najlepszej wiedzy i umiejętności pracowników – oraz badań naukowych zmierzających do optymalizacji profilaktyki i leczenia. Misją Instytutu jest tworzenie nowej wiedzy w dziedzinie onkologii oraz standardów postępowania w celu realizacji narodowej strategii przeciwdziałania chorobom nowotworowym: w służbie pacjentom i nauce.

Pragnę zaprosić Państwa do lektury wydania czasopisma *Nowotwory. Journal of Oncology*, które ukazuje się w rocznicę 90-lecia otwarcia Instytutu Radowego (obecnie to Narodowy Instytut Onkologii). Wyjątkowość tego miejsca wynika nie tylko ze ścisłego powiązania go z losami Rzeczypospolitej Polskiej, ale i z zaangażowania w jego powstanie i rozwój nieprzeciętnych postaci świata nauki i medycyny – przede wszystkim Marii Skłodowskiej-Curie oraz wielu naukowców, którzy przez lata zajmowali się pogłębianiem wiedzy medycznej w służbie pacjentom.

Rozporządzenie Rady Ministrów 1 stycznia 2020 roku nadało Instytutowi nazwę Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie oraz status państwowego instytutu badawczego. Instytut pełni specjalne zadanie w realizacji Narodowej Strategii Onkologicznej, która została ustanowiona dzięki przewodnictwowi i wsparciu Andrzeja Dudy, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Mateusza Morawieckiego, Prezesa Rady Ministrów. Założenia strategii ogłoszono miesiąc przed nastaniem pandemii COVID-19, w lutym 2020 roku.

Obok zadań dotychczasowych, które obejmują prowadzenie, wdrażanie i upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie chorób nowotworowych, Instytut jest odpowiedzialny za realizację zadań szczególnie ważnych dla polityki państwa i bezpieczeństwa publicznego. Te zadania to:

1. koordynacja i monitorowanie realizacji Narodowej Strategii Onkologicznej zgodnie z zakresem kompetencji Instytutu,
2. opracowywanie standardów i wytycznych postępowania diagnostyczno-leczniczego oraz organizacyjno-jakościowego w onkologii (definiowanie ścieżek pacjenta),
3. profilaktyka pierwotna nowotworów,
4. profilaktyka wtórna i prowadzenie Centralnego Ośrodka Koordynującego, który nadzoruje populacyjne programy badań przesiewowych w onkologii,
5. prowadzenie Krajowego Rejestru Nowotworów (KRN),
6. współpraca z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz odpowiednimi towarzystwami naukowymi w dziedzinach onkologicznych i konsultantami krajowymi w ochronie zdrowia w zakresie programów kształcenia podyplomowego i specjalizacji, jak również nadzorowania wyników tego kształcenia,
7. współpraca analityczna w zakresie wyceny świadczeń onkologicznych z Agencją Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Narodowym Funduszem Zdrowia i Ministrem Zdrowia,
8. rozwijanie międzynarodowej współpracy naukowej.

Instytut wraz z oddziałami w Gliwicach i w Krakowie jest największym instytutem badawczym resortu zdrowia. Zatrudnia ponad 5000 osób, w tym ponad 300 pracowników naukowych, z których blisko 100 ma status pracowników samodzielnych. W częściach szpitalnych Instytutu, obejmujących łącznie ponad 1400 łóżek, hospitalizowanych jest rocznie ponad 130 000 chorych, a w ambulatoriach udziela się ponad 600 000 porad. Rocznie zgłasza się blisko 50 000 nowych chorych. Odsetek osób leczonych w Instytucie,

a pochodzących spoza województw, w których znajdują się jego jednostki, wynosi – zależnie od rozpoznania i rodzaju leczenia – od 20% do 80–90%. Plan finansowy Instytutu przekracza 1,5 miliarda zł każdego roku.

Unikalna struktura Instytutu w Warszawie, która obejmuje liczne kliniki narządowe, zakłady diagnostyczne, Oddział Badań Wczesnych Faz, Centrum Doskonałości Onkologii Precyzyjnej, Dział Żywienia Klinicznego, Zakład Rehabilitacji, Poradnię Psychoonkologii i wiele innych, czynią go podmiotem opieki kompleksowej o najwyższej referencyjności – ze względu na pełny zakres i najwyższą jakość udzielanych świadczeń.

Od lat Instytut jest wiodącym ośrodkiem badań w zakresie epidemiologii nowotworów oraz badań klinicznych. W tym roku mija 70 lat od ustanowienia Krajowego Rejestru Nowotworów, który jest największym populacyjnym rejestrem w Europie i obejmuje obecnie 8 mln przypadków zachorowań na nowotwory. W bieżącym roku planowane jest zakończenie realizacji programu budowy zintegrowanego systemu informatycznego eKRN+, który będzie umożliwiać elektroniczną integrację bazy Krajowego Rejestru Nowotworów z bazami szpitalnymi usługodawców leczących chorych na nowotwory. Dzięki temu poprawi się jakość danych w KRN.

O pozycji Narodowego Instytutu Onkologii jako ośrodka o znaczeniu międzynarodowym świadczy to, że Komisja Europejska przyjęła go w 2016 roku do Europejskiej Sieci Ośrodków Referencyjnych (European Reference Network) w rzadkich nowotworach litych u dorosłych oraz w chorobach hematologicznych. Instytut zawarł także umowy o współpracy w zakresie badań naukowych i edukacji z renomowanymi instytucjami światowymi – w Stanach Zjednoczonych to: *The Massey Cancer Center, Virginia Commonwealth University, National Cancer Institute, National Institutes of Health of the Department of Health and Human Services, National Comprehensive Cancer Network*; w Stanach Zjednoczonych i w Polsce: *Alliance for Innovation Foundation*; we Francji: *Institut Curie*. W 2021 roku Instytut został przyjęty do *Organisation of European Cancer Institutes*.

Głównym celem Instytutu jest zrównoważona realizacja badań naukowych, udzielania świadczeń medycznych skoncentrowanych na wysokospecjalistycznych, kompleksowych procedurach leczenia radykalnego oraz rozwój nowoczesnych programów prewencji pierwotnej i wtórnej. Dla zatrudnionych w Instytucie pracowników medycznych, naukowych i administracyjnych przez ostatnie dwa lata, z powodu pandemii, jego realizacja była wyjątkowo trudna. Niosła bowiem konieczność stawiania czoła niemającym wcześniej miejsca przeciwnościom podczas wykonywania codziennych obowiązków. Wspólnym wysiłkiem sprostałmy zadaniu utrzymania wysokiego poziomu opieki, badań i organizacji pracy. Nie jest to koniec wyzwań, z jakimi musimy się dalej mierzyć, dlatego konieczne jest opracowanie kolejnych planów i ich wykonanie.

Sądzę, że milowym krokiem będzie zakończenie trwającej już modernizacji. Nie ulega wątpliwości, że tak duża inwestycja przyniesie korzyści dla pacjentów i satysfakcję dla pracowników, poszerzy nasze możliwości i otworzy nowy etap historii Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego.

Jan Walewski

*Dyrektor Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie
– Państwowego Instytutu Badawczego*